

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos

2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2025-02-26

Radviliškis

VADOVO PRANEŠIMAS

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklą sudaro Viešoji (centrinė) biblioteka (toliau – VB), ir 25 struktūriniai teritoriniai padaliniai, kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje.

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos misija – būti moderniu vietinės bendruomenės informacijos centru, teikiančiu gyventojams galimybę naudotis ne tik dokumentų fondais, bet ir šiuolaikinėmis informacijos ir komunikacijos technologijomis.

2024 m. Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pagrindiniai tikslai buvo gerinti paslaugų kokybę ir didinti jų prieinamumą, kokybiškas bibliotekinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas, teikiamų paslaugų įvairovė, Radviliškio krašto rašytinio paveldo kaupimas, saugojimas, sklaida (Žurnalo „Radviliškio kraštas“ ir knygos „Žėrinti spalvų paletė. Menininkai ir meno puoselėtojai Radviliškio rajone“ sutiktuvės), dalyvavimas Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) programoje bei dalyvavimas projektinėje veikloje, viešųjų erdvių pritaikymas kultūrinėms veikloms, atnaujintas ir tęstas tvarios veiklos planas.

VB ir 25 padaliniuose sukauptas 259 622 fiz. vnt. spaudinių ir kitų laikmenų fondas, lankytojams sudarytos galimybės naudotis nemokama interneto prieiga, lankytis kultūrinuose renginiuose, dalyvauti skaitymo skatinimo programose ir konkursuose. Ataskaitiniais metais savivaldybės viešosios bibliotekos tinkle įregistruota 7 715 skaitytojų, apsilankė 188 705 lankytojai, išduoti 189122 dokumentai.

2024 metais viešoji biblioteka plėtė šviečiamąją – edukacinę, socialinę – visuomeninę veiklas, stiprindama sąveiką su vietos bendruomenėmis. Bibliotekose buvo teikiamos nemokamos interneto, informacijos paieškos, kraštotyrinės informacijos sklaidos, dokumentų skenavimo, kopijavimo, spausdinimo paslaugos, vedami edukaciniai užsiėmimai, netradicinio ugdymo pamokos, ekskursijos, organizuojamos internetinės transliacijos, rengiamos dokumentų ir virtualios parodos.

Biblioteka susiduria ir su iššūkiais: sudėtinga konkuruoti su internetiniais informacijos šaltiniais ir skaitmeninėmis platformomis (pvz., „Google“ ar „YouTube“). Jaunimas mažiau domisi tradicinėmis knygomis ir dažnai renkasi interneto šaltinius. Sunku pritraukti įvairias auditorijas, įskaitant jaunimą, senjorus ar įvairių socialinių grupių narius. Reikia rasti naujų, kūrybiškų būdų, kaip suorganizuoti renginius. Didėjantis poreikis kovoti su dezinformacija, mokyti, kaip atsirinkti patikimą informaciją.

I SKYRIUS

BENDROJI INFORMACIJA APIE ĮSTAIGĄ

Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, biudžetinė įstaiga, įstaigos kodas 190669757, adresas Dariaus ir Girėno g. 9, LT- 82137, Radviliškis;

Įstaigos savininkas – Radviliškio rajono savivaldybė, kodas 111101539, adresas Aušros a. 10, LT – 82196, Radviliškis;

Duomenys kaupiami ir įregistruoti Kauno regiono juridinių asmenų registre;

Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena gruodžio 31;

Ataskaita teikiama už 2024 metus;

Įstaigos vadovas Direktorė Violeta Šukaitienė, einanti pareigas nuo 2015-07-13.

II SKYRIUS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

Radviliškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje yra 54,75 etatai, dirba 62 darbuotojai. 2024 metais keitėsi darbuotojai Komplektavimo ir Skaitytojų aptarnavimo skyrių vedėjų pozicijose (vedėjos išėjo į pensiją) - į šias pareigas buvo perkeltos 2 Viešosios bibliotekos darbuotojos, atitinkančios kvalifikacinius reikalavimus, laimėjusi konkursą į direktoriaus pavaduotojo poziciją perkelta buvusi Viešosios bibliotekos metodininkė, į metodininko vietą perkelta iš Tyrulių struktūrinio teritorinio padalinio bibliotekininkė. Naujai priimtos darbuotojos į Tyrulių struktūrinio teritorinio padalinio bibliotekininko, viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus bibliotekininko ir Raštinės administratoriaus pareigas.

Ištaigos darbuotojai

Administracijos darbuotojai	Specialistai	Pagalbinis personalas
(vnt.)	(vnt.)	(vnt.)
4	54	4

Viešojoje Bibliotekoje darbuotojams organizuoti asmeninių kompetencijų stiprinimui mokymai. Laimėtas projektas Radviliškio raj. Savivaldybės kvalifikacijos kėlimo programai. Sudarytos sąlygos bibliotekos darbuotojams kelti kvalifikaciją, atsižvelgiant į šiuolaikines kompetencijas. Iš viso mokymuose dalyvavo 55 bibliotekos darbuotojai (be techninio personalo) iš 58. Tai sudarė 95% bibliotekininkų ir administracijos. Kultūros sektoriaus darbuotojai mokymosi aplinkoje „Kompetencijų biblioteka“ išklausė 805 ak. val. mokymus. Šiaulių regiono bibliotekų specialistų mokymuose išklausė 561 ak. valandą. Šiaulių regione Radviliškio VB darbuotojų fiksuotas didžiausias skaičius kompetencijų kėlime. Kituose mokymuose išklausė 2252 ak. val. Iš viso išklausa 3618 ak. valandos įvairių kompetencijų kėlimo mokymų.

III SKYRIUS

STRATEGINIŲ IR METŲ VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

1 lentelė. Strateginių ir (arba) metų veiklos tikslų įgyvendinimo rodikliai

Priemonės ir (arba) rodiklio pavadinimas	Planuota reikšmė, matavimo vienetas	Praėjusių 2 ataskaitinių laikotarpių ir ataskaitinio laikotarpio reikšmės (faktas)			Sąsaja su Savivaldybės, kitų institucijų, įstaigos planavimo dokumentais	Finansavimas		Komentaras
		2022 metai	2023 metai	2024 metai		Patvirtintas planas	Įvykdymas, asignavimų šaltinis	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Tikslas: tobulinti Bibliotekos valdymą, grindžiant jį veiksmingu ir efektyviu veiklų įgyvendinimu, sistemingu darbuotojų kompetencijų ir veiklos rezultatų tobulinimu.								
1.1. Uždavinys: skatinti Viešosios bibliotekos ir kitų kultūros įstaigų bendradarbiavimą, dalyvauti Bibliotekos specialistų kvalifikacijos tobulinimo priemonėse, siekiant stiprinti Bibliotekos žmogiškųjų išteklių potencialą.								
1.1.1. Bibliotekos darbuotojų asmeninių kompetencijų stiprinimas, organizuojami mokymai	62%	80,6%	62%	95%	Radviliškio rajono kultūros plėtros 2022-2030 metų strategija 2.2.1.1.	0,6 SB	0,6 SB	Radviliškio rajono savivaldybės kvalifikacijos kėlimo programa, Šiaulių apskrities Povilo Višinskio Viešosios bibliotekos, Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos mokymai Radviliškio VB darbuotojams.
1.1.2. Kultūros įstaigos darbuotojų patirties mainai ir sklaida	1	-	2	2	Radviliškio rajono kultūros plėtros 2022-2030 metų strategija 2.1.2.4.	-	-	VB dalyvauja dvejuose ERASMUS+ projektuose partnerių teisėmis: Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos ir Radviliškio suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyriaus. Parvežta patirtis ir ja pasidalinta su darbuotojais iš Suomijos, Portugalijos, Italijos, Vokietijos. Pristatyta VB veikla šiose šalyse. VB darbuotojai dalyvavo susitikime ir dalijosi patirtimi Kretingos M. Valančiaus viešojoje bibliotekoje.
1.1.3. Jaunimo įtraukimas į kultūrinės veiklas	1	3	3	10	Radviliškio rajono kultūros plėtros 2022-2030 metų strategija 1.1.1.3.	-	-	Kasmet jaunuolių- savanorių daugėja dėl pilietinių paskatų, noro save išbandyti naujose veiklose.
2. Tikslas: Įvairialypių kultūros paslaugų bibliotekų vartotojams užtikrinimas per kultūros paslaugų ir darbo formų įvairovės plėtrą tobulinant tradicines ir kuriant naujas paslaugas, skatinančias socialinę-ekonominę raidą.								
2.1. Uždavinys: Plėtoti ir tobulinti tradicines bei inovatyvias kultūros paslaugas, pritaikytas įvairioms vartotojų grupėms, siekiant didinti bibliotekos prieinamumą, stiprinti bendruomenės įsitraukimą į Bibliotekos veiklą.								

2.1.1. Atnaujinti ir tęsti tvarios veiklos planą, kuriame mažiausiai 4 iš 17 DVT planuojamos veiklos aktualios mūsų kraštui ir bibliotekai	4	4	4	5	JT Generalinės asamblėjos rezoliucija	-	-	Įvykdyti, įtraukiant rajono bendruomenę 5 DVT
2.1.2. Radviliškio krašto žymių žmonių žinyno sudarymas	1	1	-	1	Radviliškio rajono kultūros plėtros 2022-2030 metų strategija 1.2.1.2.	SB 1,5	SB 1,5	Išleista knyga „Žėrinti spalvų paletė. Menininkai ir meno puoselėtojai Radviliškio rajone“.
2.2. Uždavinys: gerinti teikiamų kultūros paslaugų kokybę ir didinti jų prieinamumą per Bibliotekos paslaugų ir jų prieinamumo plėtrą								
2.2.1. Sukurta nauja paslauga-nemokamas fotografavimasis įkurtoje fotostudijoje	1	1	1	1	Radviliškio rajono savivaldybės 2024-2026 m. strateginis planas Radviliškio rajono savivaldybės 2024-2026 m. strateginis planas	LKT 3,9 SB 1,7	LKT 3,9 SB 1,7	Paslauga sukurta įgyvendinant projektą „Fotomokykla“
2.2.2. Bibliotekos veiklos finansavimo projektų lėšomis skatinimas. Gautas finansavimas	2	14	13	10	Radviliškio rajono kultūros plėtros 2022-2030 metų strategija 2.2.1.3	LKT 31,9 SB 14,1	LKT 31,9 SB 14,1	Laimėti 10 projektų, kurių bendra vertė siekia 46 027 eurus. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) parama sudaro reikšmingą dalį – iš LKT finansuoti 5 projektai. Projektų įgyvendinimo metu buvo organizuojamos kūrybinės dirbtuvės, parodos, edukaciniai renginiai, skatinantys įsitraukti visus norinčius, nepriklausomai nuo amžiaus ar patirties. Kiekvienas projektas – tai galimybė skleisti kultūrą, saugoti tradicijas bei kurti naujus kūrybinius ryšius.
Teiktos paraiškos		6	23	20				
Iš jų struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose		2	3	4				
3. Tikslas: kaupti ir saugoti universalų dokumentų fondą, atitinkantį Radviliškio rajono istorines tradicijas, ekonominę ir kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, Savivaldybės gyventojų poreikius;								
3.1. Uždavinys: Sistemingai komplektuoti, tvarkyti ir saugoti dokumentų fondą, atliepiančią Radviliškio rajono istorines, kultūrinės ir ekonomines ypatybes, užtikrinant jo prieinamumą ir aktualumą vartotojų grupėms								
3.1.1. Parengti ir redaguoti kraštotyros darbai bei aplankai	14	14	28	12	Radviliškio rajono savivaldybės 2024-2026 m. strateginis planas P-5-1-3-01	-	-	Planuotų aplankų parengta mažiau, nes Viešoji biblioteka prisijungė prie Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos projekto „Ekspوناتus rankomis liesti!“. Šiam darbui buvo skirtos didelės laiko sąnaudos.
Viešojoje bibliotekoje		8	3	7				
Struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose		6	25	5				
3.2. Uždavinys: sukurti, įveikinti ir(ar) pritaikyti viešąsias erdves kultūrinėms reikmėms								

3.2.1. Latvių kultūros centro pritaikymas visuomenės poreikiams ir įveiklinimas	1	1	1	2	Radviliškio rajono kultūros plėtros 2022-2030 metų strategija 3.1.2.2.	-	-	Vyko garsiniai skaitymai su Radviliškio miesto bendruomene ir gimnazistais „Sustabdyta minutė – knygai“, bei garsiniai skaitymai, skirti „Šiaurės šalių savaitei“.
3.2.2. Renginių organizavimas netradicinėse erdvėse	1	-	1	2	Radviliškio rajono kultūros plėtros 2022-2030 metų strategija 3.1.2.3.	-	-	Vyko garsiniai skaitymai „Tyro oro gurkšnis su knyga“ ant plausto Gulbinų tvenkinyje, Grinkiškio seniūnijoje; VB pristatymas ir paroda „Radviliškio miesto metamorfozės“ Radviliškio miesto šventės metu, Aušros aikštėje.

IV SKYRIUS ĮSTAIGAI SKIRTŲ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Įstaigai skirtų asignavimų panaudojimas per 2022–2024 m. laikotarpį.

Bibliotekos finansinė apskaita tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais reglamentuojančiais finansinę apskaitą. Lėšos ir turtas valdomas, naudojamas, disponuojamas teisėtai pagal paskirtį, numatytiems tikslams pasiekti pagal patvirtintas sąmatas, programas, priemones, ekonominę ir funkcinę klasifikaciją, finansavimo šaltinius. Finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d. Biblioteka vykdo gyventojų turiningo laisvalaikio užtikrinimo, bendruomeniškumo ir veiklumo skatinimo (05) programą.

Įstaiga naudoja savivaldybės biudžeto lėšas, pavirtintas Radviliškio rajono savivaldybės tarybos, rašo projektus ir gauna lėšų iš Lietuvos kultūros tarybos ir Radviliškio rajono savivaldybės, teikia mokamas paslaugas, už kurias gauna pajamų, dokumentams įsigyti gaunama lėšų iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos. Taip pat įstaiga gauna lėšų iš fizinių ir juridinių asmenų. Įstaigos gauti asignavimai ir jų panaudojimas pateiktas žemiau esančiose 1 ir 2 lentelėse.

1 lentelė

Gautos lėšos, Eur	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Įtaigos biudžeto asignavimai	961062,36	1140124,00	1281612,00
Įtaigos uždirbtos lėšos	3645,00	4000,00	4000,00
Pritrauktos papildomos lėšos (projektinė veikla, prisidėjimas prie projektų)	65023,00	62053,00	46027,00
Fizinių, juridinių asmenų paramos lėšos	565,56	339,25	963,68
Iš viso:	1030295,92	1206516,25	1332602,68

2 lentelė

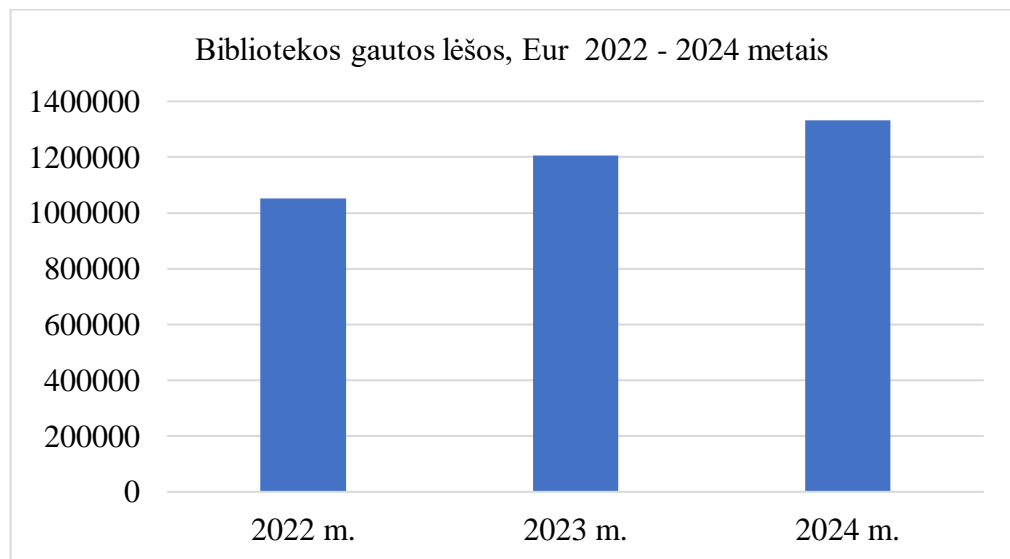
Panaudotos lėšos, Eur	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	782997,36	948139,01	1093657,36
Ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimas	9923,00	9000,00	9000,00
Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	2264,45	2515,70	2565,45
Komandiruočių išlaidos	1154,47	266,28	120,24
Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimas	9700,00	30000,00	15000,00
Kvalifikacijos kėlimas	150,00	207,50	610,00
Komunalinių paslaugų įsigijimas	46099,00	44000,00	41000,00
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimas	12218,96	13612,49	12826,83
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	127455,68	99651,27	81410,80

Darbdavio socialinė parama pinigais	7500,00	18000,00	31800,00
Ilgalaikio (ne)materialiojo turto įsigijimas	52856,00	41124,00	44612,00
Iš viso:	1052318,92	1206516,25	1332602,68

Biblioteka 2024 metais iš Lietuvos Respublikos kultūros tarybos gavo 31900,00 Eur už penkis projektus, iš Radviliškio rajono savivaldybės 3860,00 Eur. už penkis projektus, prisidėjimo prie projektų 10267,00 Eur., iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos dokumentams įsigyti 44612,00 Eur.

Daugiausiai lėšų yra sunaudojama darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, kitų prekių ir paslaugų įsigijimui, komunalinėms paslaugoms įsigyti, dokumentams įsigyti.

2022 – 2024 metų gautų lėšų palyginimas pateiktas žemiau esančioje diagramoje.

Lyginant 2024 metų Bibliotekos gautos lėšos su 2023 metais padidėjo 10,45 proc., palyginus 2023 metus su 2022 metais - 14,65 proc.

V SKYRIUS PERSPEKTYVOS

Pagrindiniai tikslai ir veiklos prioritetai:

- Užtikrinti efektyvų vartotojų konsultavimą ir aptarnavimą informaciniais ištekliais, skatinti skaitymą, ugdyti informacinį raštingumą;
- Kultūros paveldo ir istorinių kultūros objektų aktualizavimas.

Skaitymo ir informacinio rašymo skatinimas:

- Organizuoti naujas skaitymo skatinimo kampanijas įvairioms amžiaus grupėms (mamytėms, seneliams);
- Stiprinti bendradarbiavimą su mokyklomis, siekiant ugdyti skaitymo įpročius jaunimui;

Skaitmenizacija ir inovacijos:

- Tobulinti bibliotekos interneto svetainės ir socialinių tinklų komunikaciją;
- Organizuoti dirbtuves apie skaitmeninį raštingumą ir kritinį mąstymą, kovojant su dezinformacija.

Bendruomenės įtraukimas ir partnerystės:

- Skatinti vietos bendruomenių įsitraukimą į įvairias veiklas, vykstančias viešojoje bibliotekoje;
- Plėsti partnerystes su kitomis kultūros ir švietimo įstaigomis rajone ir apskrityje;
- Plėtoti bendradarbiavimą su vietos mokyklomis, kultūros centrais ir kitomis organizacijomis,

Planuojami veiklos pokyčiai:

- Dirbtinio intelekto arba paieškos sistemų tobulinimas bibliotekos kataloguose;
- Bendruomenės erdvių pritaikymas įvairiems renginiams;
- Tarptautinių projektų įgyvendinimas per „Erasmus+“ ar kitas programas partnerių teisėmis;
- Bendradarbiavimas su miesto ir rajono mokyklų bibliotekomis organizuojant mokymus ir veiklas;

Galimos veiklos rizikos:

Mažėjantis jaunimo susidomėjimas skaitymu – jaunimas dažniau naudojami privačia komunikacine įranga ir tinklais; kintantys lankytojų įpročiai – bibliotekos lankytojai, ypač jaunimas greitai pripranta prie naujų veiklų, todėl reikia dažnai, kartais ne pagal galimybes, ieškoti naujų įtraukimo į bibliotekos veiklą formų

Reikšmingi įvykiai po ataskaitinio laikotarpio:

- Nauja partnerystė su kultūros ir švietimo įstaigomis – įgyvendinti nauji projektai, sėkmingai įvykdytos skaitymo skatinimo kampanija – vasaros skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“;
- MIRKT mokymai Radviliškio rajono gyventojams;
- Nustatyti ir pasiekti 90% metinių tikslų (procentai bus paskaičiuoti nuo 2025 strategijos priemonių įgyvendinimo plano paskirtų veiklų skaičiaus), su paslaugų plėtra ir skaitytojų pasitenkinimu;
- Įgyvendinti projektai, siekiant tobulinti paslaugas, bus inicijuojamos inovatyvios veiklos, skatinant įvairių bendruomenių užimtumą, įvairių priemonių įsigijimą;

Direktorius

Violeta Šukaitienė